

Aluehallitus

Aika 27.05.2024 klo 08:30 - 11:53

Paikka Kokoushuone Lumme, Mikkelin keskussairaala (Porrassalmenkatu 35-37, Mikkelä) / Teams

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 115	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 116	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 117	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 118	Hyvinvointialuejohtajan esiin nostamat ajankohtaiset asiat ja jäsenten esittämät kysymykset	7
§ 119	Etelä-Savon hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024–2025	8
§ 120	Asiakasmaksut Eloisan omassa mielenterveysasiakkaiden arviointiyksikössä	11
§ 121	Vastaus Sanna Nieminiityn valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, sosiaalinen kuntoutus	15
§ 122	Vastaus Sanna Nieminiityn valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Palveluiden muutosten kartoittaminen	17
§ 123	Vastaus Sanna Nieminiityn valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, omaishoidon tuen tarkastaminen	20
§ 124	Vastaus Nuorisovaltuuston valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Nuorten mielenterveyspalvelujen kehittäminen	23
§ 125	Vastaus Tero Juutin valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Aloite yhdenvertaisten lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluiden puolesta koko Eloisan alueella	28
§ 126	Vastaus Pirkko Valtolan valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Hoidon jatkuvuuteen on panostettava Eloisan palvelujärjestelmää kehitettäessä	34
§ 127	Vastaus Eija Stenbergin valtuustoaloitteeseen 14.2.2023, Etelä-Savon hyvinvointialueelle perustetaan yksilöasioiden jaosto	40
§ 128	Hyvinvointialueen vuokraamia toimitiloja koskevat linjaukset	44
§ 129	Otto-oikeuskelpoisten päätösten käsittely	55
§ 130	Tiedoksi saatettavat asiat	57

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Laukkanen Heikki	puheenjohtaja	
	Seppälä Arto	1. varapuheenjohtaja	
	Valtola Pirkko	2. varapuheenjohtaja	
	Huupponen Erkki	jäsen	Poissa 10.43-11.48 § 128
	Koskela Jouni	jäsen	Poissa 10.43-11.53 § 128-129
	Kuikka Seija	jäsen	
	Laine Janne	jäsen	Poissa 10.43-11.53 §128-130
	Peitsaro Panu	jäsen	Poissa 10.23-11.53 § 115-118 ja 124-130
	Saari Sanni	jäsen	
	Stenberg Eija	jäsen	Poissa 10.41-11.53 § 128-130
	Strandman Jaana	jäsen	Poissa 10.44-11.53 §128-130
	Valtola Oskari	jäsen	Poissa 10.47-11.53 § 128-130
	Hartonen Ari	henkilökohtainen varajäsen	Eija Stenbergin henkilökohtainen varajäsen § 128-130
	Honkanen Heidi	henkilökohtainen varajäsen	Soili Moilasen henkilökohtainen varajäsen § 115-130
	Hänninen Ari	henkilökohtainen varajäsen	Oskari Valtolan henkilökohtainen varajäsen § 128-130
	Järvinen Heli	henkilökohtainen varajäsen	Jouni Koskelan henkilökohtainen varajäsen § 128-130
	Visunen Kirsi	henkilökohtainen varajäsen	Jaana Strandmanin henkilökohtainen varajäsen § 128-130
	Mikkonen Anna-Kristiina	valtuuston puheenjohtaja	Poissa 8.30-8.49
	Ilmoniemi Mira	valtuuston 1. varapuheenjohtaja	
	Vehmala Tommi	valtuuston 2. varapuheenjohtaja	Poissa 10.43-11.53 § 128-130
	Seppälä Santeri	hyvinvointialuejohtaja	
	Lokka Seppo	pelastus- ja turvallisuuspalvelujen toimialajohtaja	
	Kuosmanen Kimmo	terveyspalvelujen toimialajohtaja	
	Kaukonen Niina	ikäntyneiden palvelujen toimialajohtaja	
	Tavi Saara	sosiaalipalvelujen toimialajohtaja	

Sipilä Sami	konsernipalvelujen toimialajohtaja
Laurikainen Antti	pöytäkirjanpitäjä
Poikolainen Tarja	lakimies
Vauhkonen Jouni	erityisasiantuntija, vaikuttavuusviestintä
Rasmus Aki	henkilöstölakimies

Poissa Moilanen Soili

Allekirjoitukset

Heikki Laukkanen
puheenjohtaja

Antti Laurikainen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 115 - 130

Pöytäkirjan tarkastus

Sanni Saari
pöytäkirjantarkastaja

Pirkko Valtola
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon Etelä-Savon hyvinvointialueen [www-sivuille](http://www.sivuille) 31.05.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 27.05.2024 § 115

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään vähintään neljä päivää ennen kokousta. Kirjallinen kutsu on toimitettu jäsenille sähköpostitse 22.5.2024.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jollei erityiset syyt ole esteenä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään ensisijaisesti sähköisesti. Tällöin valmistelutoimielin tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä. Salassa pidettäviä tietoja voidaan lähettää vain suojatulla yhteydellä.

Todetaan läsnäolijat sähköisessä kokoushallintajärjestelmässä. Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään seitsemän jäsentä on läsnä.

Päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Aluehallitus 27.05.2024 § 116

Aluehallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi aluehallituksen jäsentä ja varalle kaksi jäsentä aakkosjärjestyksessä.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Panu Peitsaro ja Eija Stenberg sekä varalle Jaana Strandman ja Pirkko Valtola. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti 30.5.2024 ja se on nähtävänä hyvinvointialueen yleisessä tietoverkossa seuraavana arkipäivänä.

Päätös:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Sanni Saari ja Pirkko Valtola sekä varalle Arto Seppälä ja Heidi Honkanen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti 30.5.2024 ja se on nähtävänä hyvinvointialueen yleisessä tietoverkossa seuraavana arkipäivänä.

Aluehallitus

§ 117

27.05.2024

Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 27.05.2024 § 117

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei työjärjestystä päätetä muuttaa.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös:

Hyväksyttiin esityslistan mukainen työjärjestys.

Hyvinvointialuejohtajan esiin nostamat ajankohtaiset asiat ja jäsenten esittämät kysymykset

Aluehallitus 27.05.2024 § 118

Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus ajankohtaisiin asioihin.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi hyvinvointialuejohtajan esiin nostamat ajankohtaiset asiat ja jäsenten esittämät kysymykset.

Käsittely:

Merkitään, että hyvinvointialuejohtaja Santeri Seppälä selosti ajankohtaisia asioita. Lisäksi hyvinvointialueen juristit selostivat Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöstä (1055/2024) koskien esteellisyyskysymyksiä. Esteellisyyksistä käydyn keskustelun aikana todettiin, että hyvinvointialueen toimielimissä sovelletaan aluehallituksen 29.4. § 104 hyväksymää toimintaohjetta esteellisyyksistä.

Päätös:

Asiat merkittiin tiedoksi käsittelytietojen mukaan.

Etelä-Savon hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024–2025

Aluehallitus 27.05.2024 § 119

2530/00.01.02.02/2024

Valmistelija

palvelualuepäällikkö Johanna Will-Orava, puh. 044 794 2393

Etelä-Savon hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on syntynyt eri toimijoiden yhteistyönä vuosille 2024 -2025. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen suunnitelma, joka Etelä-Savossa on tehty ensimmäisen kerran maakuntatason suunnitelmana vuosille 2019 -2021 ja edelleen vuosille 2022-2023. Suunnitelma on nyt päivitetty vuosille 2024-2025. Suunnitelma koskee 0-29 vuotiaita lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään.

Lastensuojelulain 12.1 §:n mukaan kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi suunnitelma, joka hyväksytään valtuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.

Lastensuojelulaon 12.3 §:n mukaan hyvinvointialueen on laadittava lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialueen toimintaa koskeva alueellinen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on otettava huomioon hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 115 §:n mukaista talousarviota ja suunnitelmaa sekä mainitun lain 41 §:n mukaista palvelustrategiaa laadittaessa. Suunnitelma on osa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmaa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu lapsia, nuoria ja perheitä koskevien kuntien, sosiaali- ja terveystalvelujen, järjestöjen, seurakuntien lapsi- ja perhemyönteisen yhteistyön ja sitä käytännössä

Aluehallitus

§ 119

27.05.2024

toteuttavan perhekeskustoiminnan keskeiset tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on nostettu esille lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia kuvaavia mittareita sekä perheiden kyselystä kerättyjä kokemuksia.

Hyvinvointisuunnitelman kokoamisella halutaan eri toimijoiden yhteistyönä entistä paremmin yhteensovittaa lapsille, nuorille ja perheille suunnatun toiminnan, tuen ja palvelut heidän tarpeitaan vastaavaksi ja hyvinvointia vahvistavaksi kokonaisuudeksi. Etelä-Savon hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman lisäksi jokaisessa kunnassa kootaan tarvittaessa omat kuntakohtaiset tavoitteet ja keinot huomioiden maakunnallisessa yhteistyössä sovitut painopistealueet.

Toimivalta

Lastensuojelulaki 12.3 §, Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää esittää hyvinvointialueen aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Etelä-Savon hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman.

Käsittely:

Merkitään, että sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Saara Tavi vastasi aluehallituksen esittämiin kysymyksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Liitteet

Aluehallitus

§ 119

27.05.2024

Numero Otsikko

Liite 1 LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMAN PAINOPISTEET JA
TOIMENPITEET 2024-2025

Asiakasmaksut Eloisan omassa mielenterveysasiakkaiden arviointiyksikössä

Aluehallitus 27.05.2024 § 120

10870/00.02.10/2023

Valmistelija

Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen tulosaluepäällikkö, asumis- ja ostopalvelut, Satu Karvonen, p. 040 359 7758

Sosiaalihuoltolaki (1301/ 2014, 21§) velvoittaa hyvinvointialueet järjestämään tukea niin asumiseen esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, itsenäiseen asumiseen kuin itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. Hyvinvointialueen on järjestettävä asumispalveluita henkilöille, joiden toimintakyky on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarve kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Etelä-Savon hyvinvointialueen mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa on toukokuussa 2024 aloitettu ensimmäinen 17 asiakaspaikkainen arviointiyksikkö mielenterveysasiakkaille (SHL1301/2014, 21b§) hyvinvointialueen omana toimintana. Vuonna 2023 valmistuneet tilat sijaitsevat Mikkelissä ja ovat koko Eloisan alueen käyttöön tarkoitettu. Tilat ovat siirtyneet Eloisan sisällä mielenterveys- ja riippuvuuspalveluihin keväällä 2024.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, 8§) linjaa, että hyvinvointialueella on oltava riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava asukkaidensa palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa. Lisäksi hyvinvointialueella on oltava järjestämisvastuunsa toteuttamisen edellyttämä riittävä oma palvelutuotanto.

Eloisa on tähän saakka ostanut vastaavan ja kaiken mielenterveysasiakkaiden asumispalvelun yksityisiltä asumispalvelutoimijoilta. Lain pykälän täyttämisen ohessa toiminnan

muutoksella tavoitellaan mielenterveysasiakkaiden asumispalvelukustannusten hillintää nykytilassa ja tulevaisuudessa. Arviointiyksikön toiminnalla, asiakkaiden palvelutarpeen ja elämäntilanteen perusteellisella arvioinnilla yhdessä asiakkaan kanssa työskennellen, tuetaan asiakkaiden oikea-aikaista ja oikeaan palveluun sijoittumista. Arviointijakson kesto on keskimäärin kolme kuukautta.

Koska kyseessä on Eloisalle uusi toiminta, ei vuoden 2024 hyvinvointialueen asiakasmaksuhinnastossa ole määritetty asiakasmaksuja tälle toiminnalle. Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen asumispalveluja ei ole säädetty maksuttomiksi. Asiaksmaksulaissa ja asiakasmaksuasetuksessa ei myöskään ole säädetty lyhytaikaisen asumispalvelun asiakasmaksun enimmäismäärästä.

Ainoa asiakasmaksulaista johtuva rajoite on, ettei asiakasmaksun määrä saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia (AML 2 §). Siten hyvinvointialueella on harkinnan varaa asiakasmaksun määrästä. Arviointiyksiköstä aiheutuu hyvinvointialueelle kustannuksia pääosin kiinteistöön ja henkilöstöön liittyen vajaa 1 500 €/vrk. Henkilöstörakenne on monipuolinen lähihoitajista, sairaanhoitajista, sosionomista ja toimintaterapeutista koostuen. Asiaksmaksut 17 asiakkaalta voisivat olla 85 €/vrk (taso 4) - 365,50 €/vrk (taso 1). Nykyhinnoilla yksityiseltä asumispalvelutuottajalta ostettaessa paikasta riippuen 17 asiakkaan osalta vastaava hinta hyvinvointialueelle on noin 1 500-2 500 €/vrk. ja heidän osaltaan asiakasmaksut tämän esityksen 365,50 €/vrk (taso 1) määrä (sama kuin asiakasmaksuhinnaston mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen lyhytaikaisen asumisen määrä).

Epäsuorana vertailukohtana voinee pitää asiakasmaksuasetuksen 12 §:n säännöstä lyhytaikaisen laitoshoidon maksusta: Lyhytaikaisessa laitoshoidossa olevalta voidaan periä hoidosta ja ylläpidosta psykiatrian toimintayksikössä enintään 25,10 euroa hoitopäivältä ja muussa lyhytaikaisessa laitoshoidossa enintään 54,60 euroa hoitopäivältä.

Eloisan oma mielenterveysasiakkaiden arviointiyksikkö ei ole laitoshoidoa vaan sosiaalihuoltolain (1301/2014, 21 b §) mukaista asumispalvelua.

Aluehallitus

§ 120

27.05.2024

Asumista tukevista palveluista hyvinvointialue voi periä kohtuullisen maksun asiakasmaksulain 10 h §:n mukaisesti. Ateriamaksut kuuluvat näihin tukipalveluihin.

Asiakasmaksu Eloisan omassa mielenterveysasiakkaiden arviointiyksikössä koostuu arvioivasta tuesta ja nautituista aterioista. Asiakkaalta ei peritä erillistä vuokraa.

Asiakasmaksutasojen valmistelussa on tehty laskelmia erilaisilla tuloilla ja menoilla. Näin on pyritty huomioimaan asiakkaiden todellinen maksukyky ja asiakasmaksujen kohtuullisuus. Laskelmissa on käytetty työeläkkeen tai kansaneläkkeen ja takuueläkkeen määriä tuloina ja eläkkeensaajan asumistuen asumismenojen enimmäismäärän mukaista vuokraa ja toimeentulotuen yksinasuvan perusosaa menoina.

Arvioivan tuen asiakasmaksutasoja on asiakkaiden maksukyvyn mukaan Eloisan omassa mielenterveysasiakkaiden arviointiyksikössä neljä. Taso määritetään erillisen maksukykykyselyksen perusteella.

Taso 1 25,10 €/vrk

Taso 2 20,50 €/vrk

Taso 3 12,00 €/vrk

Taso 4 5,00 €/vrk

Tämän lisäksi peritään nautittujen aterioiden mukaan ateriapalvelumaksut. Yksittäisten aterioiden hinnat Eloisan omassa mielenterveysasiakkaiden arviointiyksikössä ovat:

- Aamupala 2,20 €
- Lounas 6,20 €
- Päivällinen 5,20 €
- Illtapala 2,20 €

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2. §:n 16 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus

§ 120

27.05.2024

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Eloisan hyvinvointialueen mielenterveysasiakkaiden arviointiyksikön asiakasmaksut 20.5.2024 alkaen asiaselostuksessa esitetyn mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Vastaus Sanna Nieminiityn valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, sosiaalinen kuntoutus

Aluehallitus 27.05.2024 § 121

9635/00.02.10/2023

Valmistelija

Palvelualuepäällikkö Pirjo Kirvesmies puh. 040 522 5359 Johtava sosiaalityöntekijä Kristiina Qvintus, puh. 044 794 2365

Sosiaalisella kuntoutuksella tarkoitetaan sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin annettavaa tehostettua ja tavoitteellista tukea sosiaalisen toimintakyvyn ja elämänhallinnan parantamiseksi tai ylläpitämiseksi, syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sekä osallisuuden edistämiseksi. Sosiaaliseen kuntoutukseen sisältyy henkilön yksilöllisten tarpeiden mukaan (Sosiaalihuoltolaki 29.12.2022/1280):

- 1) sosiaalisen toimintakyvyn ja kuntoutustarpeen selvittäminen;
- 2) kuntoutusneuvonta ja -ohjaus sekä tarvittaessa kuntoutuspalvelujen yhteensovittaminen;
- 3) valmennus arkipäivän toiminnoista suoriutumiseen ja elämänhallintaan;
- 4) ryhmätoiminta ja tuki sosiaaliin vuorovaikutussuhteisiin;
- 5) muut tarvittavat sosiaalista kuntoutumista edistävät toimenpiteet.

Nuorten sosiaalisella kuntoutuksella tuetaan nuorten sijoittumista työ-, työkokeilu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikkaan sekä ehkäistään näiden keskeyttämistä.

Sosiaalista kuntoutusta järjestetään Eloisan omilla työpajoilla. Asiakkaita on sosiaalisessa kuntoutuksessa mm. Savonlinnassa työpaja Telakalla ja Vihreällä Telakalla (Vuohimäki), Mäntyharjun työpajalla, Mikkelin Nuorten työpajalla ja Kangasniemen työpajalla. Kaikilla työpajoilla on valmius ottaa vastaan sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaita. Toiminta ja tavoitteet räätälöidään yksilöllisesti.

Aluehallitus

§ 121

27.05.2024

Alueellisesti koko hyvinvointialueen tasoisesti sosiaalisen kuntoutuksen palveluita on nyt tarjolla laajemmin kuin aikaisemmin. Sosiaalista kuntoutusta toteutetaan sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin. Asiakkaita voidaan ohjata heille sopiville työpajoille ja huomioida asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet.

Aktivointisuunnitelmien tekemisen yhteydessä voidaan asiakkaalle tarjota sosiaalista kuntoutusta, jos esim. terveydentila ei vielä mahdollista kuntouttavaan työtoimintaan osallistumista. Toisaalta sosiaaliseen kuntoutukseen ei ole aina helppo ohjata asiakkaita, koska osallistumisesta ei makseta asiakkaalle korvausta. Kyseessä on matalan kynnyksen palvelu, joka ei velvoita asiakkaita millään lailla.

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuunkäsittellyksi.

Käsittely:

Merkitään, että sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Saara Tavi vastasi aluehallituksen jäsenten esittämiin kysymyksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 2 Sanna Nieminiityn valtuustoaloite 21.2.2024 sosiaalinen kuntoutus

Vastaus Sanna Nieminiityn valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Palveluiden muutosten kartoittaminen

Aluehallitus 27.05.2024 § 122

9635/00.02.10/2023

Valmistelija

terveyspalvelujen toimialajohtaja Kimmo Kuosmanen puh. 040 6567885;
hallintopäällikkö Antti Laurikainen puh. 044 3512502.

Aluevaltuutettu Sanna Nieminiitty teki 21.2.2024 valtuustoaloitteen Etelä-Savon hyvinvointialueen palvelujen kartoittamiseksi. Sen mukaan alueen asukkailta on tullut lukuisia yhteydenottoja heikentyneen palvelutason vuoksi, mikä asettaa hyvinvointialueen eri seutujen asukkaat eriarvoiseen asemaan ja horjuttaa alueen yhteishenkeä. Aluevaltuutettu Nieminiitty esittää, että hyvinvointialue toteuttaa täydellisen kokonaiskartoituksen, jossa selvitetään kuntakohtaisesti palvelutasoissa tapahtuneet muutokset sote- ja pelastuspalveluita koskeva järjestämisvastuun siirryttyä kunnilta hyvinvointialueelle. Lisäksi aloitteessa esitetään, että kartoitukseen liitetään anonyymi palautepalvelu. Kartoituksen tulokset on esiteltävä luottamushenkilöille ja julkaistava. Tulosten pohjalta palveluita on kehitettävä tasa-arvoisen palveluverkon varmistamiseksi.

Aluehallitus käsitteli 18.3.2023 § 73 raportit palveluista, palvelutasoista ja aukioloajoista eri soteasemilla, jotka se merkitsi tiedoksi ja lähetti edelleen aluevaltuustolle tiedoksi (aluevaltuuston 17.6.2024 esityslistalla). Nämä raportit sisältävät kuntakohtaisen nykytilan kartoituksen sotekeskusten ja soteasemien palvelutasojen osalta sekä kustannussäästöjä ja tehokkuutta koskevien vuoden 2024 sopeuttamistoimien osalta. Lisäksi opiskeluhuollosta sekä lasten ja nuorten MieRi-palvelujen tasosta ja toteutumisesta on annettu erillinen selvitys, joka käsitelty aluehallituksessa 12.2.2023 § 47.

Etelä-Savon hyvinvointialueen asukkaiden ja asiakkaiden palautteen kerääminen on jatkuva prosessi. Palauteet on mahdollista jättää

Aluehallitus

§ 122

27.05.2024

anonymisti ja ne ohjataan käsiteltäväksi asianosalle viranhaltijalle, joka arvioi palautteen perusteella tehtävät jatkotoimenpiteet, sekä informoi asiasta tarvittaessa muita tahoja, joita asia koskee. Laajemmassa mittakaavassa palautetta hyvinvointialueella kerättiin edellisen kerran kesällä 2023 palvelustrategian ja palvelujen tuotantosuosittelman käsittelyn yhteydessä. Näistä on laadittu kooste, joka on julkaistu hyvinvointialueen www-sivuilla. Eloisan tekstiviestillä kerätyn asiakaspalauteen NPS-luku on huhtikuulta 57,5 (957 vastausta).

Lisäksi hyvinvointialueen toimintaa arvioidaan THL:n, STM:n ja SM:n toimesta ja havainnot julkaistaan vuosittain arviointiraporteissa.

Henkilökunnalla ja luottamushenkilöillä on epäkohtien ilmoittamiseen anonymisti hyvinvointialueella myös erillinen ilmoituskanavana (Whistleblow).

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen on annettu toimeksi konsernipalvelujen toimialajohtajalle (aluehallitus 4.3.2024 § 66). Valtuustoaloitteen aiheeseen ja viranhaltijoiden vastualuejakoon pohjautuen valmistelusta vastasi kuitenkin terveyspalvelujen toimialajohtaja.

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §; 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi. Vastaus valtuustoaloitteeseen viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Liitteet

Aluehallitus

§ 122

27.05.2024

Numero Otsikko

Liite 3 Sanna Nieminiityn valuustoaloite 21.2.2024 palveluiden muutosten kartoittaminen

Vastaus Sanna Nieminiityn valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, omaishoidon tuen tarkastaminen

Aluehallitus 27.05.2024 § 123

9635/00.02.10/2023

Valmistelijat

Palvelualuepäällikkö Milla Ryyänen, puh. 040 656 7488, johtava sosiaalityöntekijä Kirsi Kaskinen puh. 040 359 6887 ja sosiaaliohjaaja Sanna Rautiainen p. 040 139 7820

Valtuutettu Sanna Nieminiitty on esittänyt yhdessä 15 valtuutetun kanssa, että Etelä-Savon hyvinvointialue tarkistaisi lasten omaishoidon tuen saamisen edellytyksiä autismin kirjon kuuluvien ja neuropsykiatrisesti oireilevien lasten osalta. Valtuutetut ovat esittäneet huolen siitä, että em. lapset ja heidän perheensä ovat omaishoidon tuen lakkaamisen vuoksi jääneet ilman tukea.

Lasten omaishoidon tuen kehittämisen pilotti käynnistettiin Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymässä (Essote) maaliskuussa 2022. Hanke siirtyi Etelä-Savon hyvinvointialueelle 1.1.2023. Pilotin tavoitteeksi asetettiin, että lasten omaishoidon tuen arviointi toteutetaan samassa yksikössä, missä arvioidaan lasten ja perheiden palvelujen tarve muutoinkin. Lisäksi tavoitteena oli, että perheellä on yksi omatyöntekijä, joka hahmottaa ja koordinoi lapsen ja perheen palvelukokonaisuuden. Pilotin aikana täsmennettiin myös omaishoidon tuen myöntämisen edellytyksiä. Pilotin aikana on saatu lainopillista tukea sosiaali- ja terveystalvelujen juridiikkaan erikoistuneelta juristilta. Sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Saara Tavi on hyväksynyt Etelä-Savon lasten omaishoidon tuen soveltamisohjeen 20.12.2023. Lisäksi lasten omaishoidon tuen kokonaisuus siirtyi lapsiperhepalvelujen palvelualueelle 1.1.2024 niiden lasten osalta, joilla ei ole palveluja ja asiakkuutta vammaispalveluissa. Lasten omaishoidon tuen osalta tavoitetila on, että palvelu toteutuu yhdenmukaisesti koko hyvinvointialueella.

Omaishoidon tuen arviointiprosessin aikana ei arvioida pelkästään omaishoidon tuen saamisen edellytyksiä, vaan selvitetään ja arvioidaan kokonaisvaltaisesti lapsen ja hänen perheensä tuen tarvetta. Soveltamisohjeen mukaan lasten omaishoidon tuki on tarkoitettu pitkäaikaissairaille tai vaikeasti vammaisille lapsille, joiden hoidon ja huolenpidon vaativuus ja sitovuus poikkeaa merkittävästi vastaavan ikäisen keskimääräisen ikätason mukaisesti kehittyvän lapsen tarvitsemasta hoidosta ja huolenpidosta. Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen palvelu.

Lasten omaishoidon tuen arviointiprosessin aikana huomioidaan aina lapsen vanhemmalle kuuluva päävastuu lapsensa hoivasta, huolenpidosta ja kasvatuksesta. Lasten omaishoidon tuki ei perustu lapsen diagnooseihin, vaan kokonaisvaltaiseen arvioon lapsen arjesta, toimintakyvystä sekä lapsen hoidon ja huolenpidon vaativuudesta ja sitovuudesta. Arviointiprosessissa voi myös tarvittaessa hyödyntää lasten omaishoidon tuen työryhmän osaamista ennen päätöksentekoa.

Palvelutarpeen arvioinnin aikana yhdessä perheen kanssa pohditaan, mikä palvelu tarjoaisi lapselle ja perheelle parhaimman tuen. Joissakin tilanteissa on perustellumpaa järjestää lapselle ja perheelle omaishoidon tuen sijaan muuta palvelua esimerkiksi neuropsykiatrisesti oireileville lapsille terveydenhuollon järjestämisvastuulla olevaa toimintaterapiaa tai neuropsykiatrista-valmennusta. Toimintaterapia on kuntoutusmuoto, jonka tavoitteena on tukea ja edistää ihmisen toimintakykyä siten, että hänen osallistumisensa iänmukaisiin tai muuten hänelle tärkeisiin arjen toimintoihin mahdollistuu sairaudesta tai vammasta huolimatta. Neuropsykiatrinen valmennus on tukimuoto, jolla pyritään vahvistamaan arjen sujuvuutta tilanteissa, joissa neuropsykiatriset oireet ja toiminnanohjauksen vaikeudet aiheuttavat haittaa toimintakyvylle.

Lapsiperhepalvelujen tavoitteena on aina tarjota lapsille ja perheille heidän yksilöllisiin tuen tarpeisiin vastaavaa palvelua.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi. Vastaus valtuustoaloitteeseen viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 4 Sanna Nieminiityn valtuustoaloite 21.2.2024 omaishoidon tuen tarkastaminen

Vastaus Nuorisovaltuuston valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Nuorten mielenterveyspalvelujen kehittäminen

Aluehallitus 27.05.2024 § 124

9635/00.02.10/2023

Valmistelijat

tulosaluepäällikkö Johanna Puhakka; puh. 040 656 7758, ylilääkäri Erika Rannanheimo; puh. 040 568 0474 , vastaava ylilääkäri Antti Hoberg; puh. 040 351 3193, palvelualuejohtaja Minna Mutanen; puh. 044 794 4300

Nuorisovaltuusto esittää huolensa nuorten mielenterveyspalveluiden tilanteesta Etelä-Savon hyvinvointialueella. Aloitteessaan nuorisovaltuusto kertoo nuorten voivan Suomessa huonosti ja sen näkyvän vahvasti meillä Etelä-Savossa. Nuorisovaltuuston näkemyksen mukaan nuoret eivät pääse mielenterveyspalveluiden äärelle ja joutuvat odottamaan palveluun pääsyä liian pitkään. Nuorisovaltuusto esittää, että Eloisan tulisi tehdä konkreettinen suunnitelma palveluiden kehittämiseksi tehokkaiksi ja helposti saavutettaviksi.

Kouluterveyskyselyn (2023, katso liite) mukaan vain etelä-savolaisten lukiota käyvien nuorten mielen hyvinvointi on alhaisemmalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin. Lukiolaisilla on hieman enemmän kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta ja mielialaan liittyviä huolia sekä jonkin verran enemmän vähintään kaksi viikkoa kestäneitä masennusoireita. Perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaisten kokevat mielen hyvinvointinsa paremmaksi kuin koko maassa keskimäärin ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijat oleellisilta osin samanlaisiksi kuin keskimäärin koko maassa. Näin ollen ei ole tulkittavissa, että Etelä-Savossa nuorten mielenterveydenhaasteita olisi oleellisesti enemmän kuin muilla hyvinvointialueilla.

Mielialaan liittyviin huoliin tukea tarvinneista koulun ulkopuolista apua saaneiden määrä perusopetuksen 8. ja 9. luokilla sekä lukio-opetuksessa olevilla on huomattavasti korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Ammatillisissa oppilaitoksissa koulun ulkopuolista tukea saaneita on hiukan

vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Tästä voidaan päätellä, että palvelut ovat olleet hyvin saatavilla.

Nuorten mielenterveyspalveluiden tilanne Etelä-Savon hyvinvointialueella

Etelä-Savon hyvinvointialueella nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kehittäminen on ollut vahvaa alusta alkaen. Palveluita on kehitetty Eloisan strategian mukaisesti peruspalvelupainotteisemmaksi ja pyritty siirtämään palvelua ostopalveluista omaksi toiminnaksi. Eloisalla on muun muassa luotu nuorille ja nuorille aikuisille osana Kestävän kasvun Eloisa -hanketta määrämittaiset strukturoidut arviointi- ja hoitajakset, joka on yhtenäistännyt koko alueen toimintamalleja. Kehittämistyötä on tehty vahvasti työntekijöitä osallistaen.

Etelä-Savolaisilla nuorilla on Palveluluukun aloittamisen jälkeen ollut mahdollisuus kaikkina arkipäivinä klo 8-15 saada hoidon tarpeensa arvioiduksi puhelimesta tai chatissa terveydenhuoltolain mukaisesti. Palveluluukussa toimii lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden sairaanhoitajia vuorollaan kaikista tiimeistä ja hoidon tarvetta arvioidaan samoilla kriteereillä koko alueelle. Nuorten mielenterveysvastaanoitoilla (perusterveydenhuolto) pystytään pääsääntöisesti noudattamaan 14 vuorokauden hoitotakuuta, joka kansallisesti tarkasteltuna on erinomainen täällä Etelä-Savossa. Alueella on ajoittain arviointijakson jälkeiselle hoitajaksette ollut muutaman nuoren jonoa, joka on johtunut henkilöstövaihdoksista tai poissaoloista. Jonot on kuitenkin saatu purettua hyvin kohtuullisessa ajassa ja kiireelliset hoitajakset ovat aina alkaneet viivytyksittä. Nuorisopsykiatrialle yli 90 vuorokautta (erikoissairaanhoidon hoitotakuu) odottaneita on Eloisan aikana ollut aivan yksittäisiä, joten tältäkin osin palvelun tarpeeseen pystytään vastaamaan hyvin. Myös nuorisopsykiatrisen vuodeosastohoidon tarpeeseen on voitu vastata hyvin ja kaikki hoitoa tarvitsevat on ollut mahdollista ottaa osastolle oikea-aikaisesti.

Kehittämistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä etenkin Sote-keskuksen Lasten ja nuorten terveystieteiden ja Kuntoutuksen palvelujen kanssa.

Palveluluukun lisäksi yhteisiä merkittäviä kehittämisprojekteja on ollut mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen sairaanhoitajien palkkaaminen osaksi opiskeluhoitopalveluja koko alueelle. Sairaanhoitaja toimii osana opiskeluhoollon kokonaisuutta yhdessä terveydenhoitajan, lääkärin, koulupsykologin ja kuraattorin kanssa tuottaen mielenterveyspalvelua saman sisältöisenä kuin nuorten mielenterveysvastaanotoilla, mutta lähellä nuoria ja helposti saavutettavana palveluna.

Henkilöstötilanne nuorten mielenterveyspalveluissa on ollut hyvä tai erinomainen koko ajan. Henkilöstörakennetta on yhtenäistetty ja kehitetty moniammatillisia toimintamalleja tiimeihin. Ostopalveluihin tukeudutaan entistä vähemmän esimerkiksi nepsy-valmennusten osalta ja tähän on palkattu omaa henkilöstä. Oma toimintana tuotetun palvelun laatuun ja sisältöön vaikuttamisen mahdollisuutemme ovat paremmat kuin ostopalveluna tuotettuun samalla, kun se luontevasti integroituu osaksi potilaan hoitokokonaisuutta.

Nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kokonaisuudessa myös nuorten päihde- ja riippuvuustyön kehittämistä on tehty ja toimintamalleja yhtenäistetty. Olemme Eloisan aikana saaneet vakinaistettua nuorten päihdetyön osaksi palvelukokonaisuutta koko alueelle. Etelä-Savossa nuorten päihdeidenkäyttö on yleisempää kuin koko maassa keskimäärin (katso liite) ja näin ollen nuorten päihde- ja riippuvuustyön kehittäminen tulee jatkossakin olla painopistealueena.

Ankkuri-toiminnan laajentaminen sekä toiminnan vakiinnuttaminen myös Pieksämäelle on tärkeä osa nuorten palvelukokonaisuutta ennaltaehkäisevänä toimintana.

Nyt suunnitelmassa olevat muutokset palveluissa

Syksyllä 2024 on tehty suunnitelma toteutettavista kehittämisprosesseista. Painopiste on edelleen peruspalveluissa ja sen toimintojen kehittämisessä. Eloisan kaikki lasten ja nuorten perusterveydenhoidossa työskentelevät sairaanhoitajat koulutetaan Ohjattu omahoito -interventioon, jolla pystytään vastaamaan lasten ja nuorten yleisiin mielenterveyden häiriöihin ja mielen

pulmatilanteisiin. Lisäksi syyskuussa otetaan käyttöön Nuorten interventionnavigaattori (Nuorten navi), joka on digitaalinen työkalu nuoren psyykkisen voinnin arviointiin. Ohjattu omahoito -koulutus ja Interventionnavigaattorin käyttöönotto toteutetaan yhdessä Terapiat etulinjaan -hankeen ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen lasten ja nuorten mielenterveyden osaamiskeskustiimien kanssa.

Tietoa Ohjatusta omahoidosta ja Nuorten interventionnavigaattorista löytyy: <https://terapiatetulinjaan.fi/lapset-ja-nuoret/>

Tärkeä osa lasten ja nuorten perusterveydenhoitotasoista mielenterveystyötä on riittävä ja laadukas lääkäryö osana moniammatillista tiimiä. Eloisalla on avoimena kaksi lääkärvirkaa lasten ja nuorten perusterveydenhuollon tiimeihin. Tehtävät ovat uusia. Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluilla ei ole aikaisemmin ollut lasten ja nuorten palveluissa perusterveydenhuollon lääkäreitä Mikkelin ja Savonlinnan alueilla nuorille, vaan lääkäryö on järjestetty erikoissairaanhoidosta, sote-keskuksista tai koululääkäriresurssista.

Nuorten mielenterveysvastaanotot lisäävät syksyllä suunnitelmallista ja säännöllistä työskentelyä yläkouluilla. Pieksämäellä säännöllistä koululle sijoittuvaa työtä on jo toteutettu. Mikkelin seudulla tätä tullaan toteuttamaan elokuusta alkaen. Tavoitteena on toteuttaa mielenterveyspalvelun vastaanottotyötä yhtenä päivänä viikossa jokaisella yläkoululla, jolta löytyy tarvittava työtila. Savonlinnan seudulla vastaavan työtavan valmistelua on aloitettu ja tavoitteena on aloitus viimeistään vuoden 2025 alusta.

Yhteenveto

Etelä-Savon hyvinvointialueella nuorten mielenterveyspalveluihin hoitoon pääsy on kansallisesti vertailtuna erinomaisella tasolla. Kehittämistyötä on tehty runsaasti ja palveluissa on tapahtunut monia myös rakenteellisia muutoksia. Palveluiden saavutettavuuteen on pyritty vastaamaan mm. yhtenäisellä palveluohjauksella ja hoidontarpeen arvioinnin palvelulla (Palveluluukku) sekä lisäämällä kouluilla tapahtuvaa vastaanottotyötä. Monia hyviä toimintatapoja, esimerkiksi opiskeluhoillon sairaanhoitaja, päihdetyöntekijät ja Ankkuri-toiminta, on pystytty laajentamaan tai

Aluehallitus

§ 124

27.05.2024

vakiinnuttamaan koko alueelle.

Kehittämistyölle on suunnitelma vuodelle 2024 ja syksyllä tehdään suunnitelma seuraavalle vuodelle.

Hyvinvointialueella ei kuitenkaan ole ensisijaista vastuuta ennaltaehkäisevästä toiminnasta, joilla on tutkitusti lasten ja nuorten mielenterveyttä edistävää vaikutusta. Kaupungeilta, kunnilta ja järjestöiltä tarvitaan aktiivista roolia varhaiskasvatuksen, koulutuksen, nuorisotyön, liikunnan ja kulttuurin järjestämiseen ja resurssointiin mielenterveyspalvelujen tarpeen kasvun hillitsemiseksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §, Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi. Vastaus valtuustoaloitteeseen viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 5 Nuorisovaltuuston valtuustoaloite 21.2.2024

Liite 6 Kouluterveyskysely_Mieri_2023

Liite 7 LANU-Mieri -lyhyt esittely

Vastaus Tero Juutin valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Aloite yhdenvertaisten lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluiden puolesta koko Eloisan alueella

Aluehallitus 27.05.2024 § 125

9635/00.02.10/2023

Valmistelija

Tulosaluepäällikkö (sote-keskuspalvelut) Heli Järnefelt p. 040 359 6605, palvelualuejohtaja (sote-keskuspalvelut) Marjo Numminen p. 040 141680, tulosaluepäällikkö (mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut) Johanna Puhakka p. 040 656 7758, palvelualuejohtaja (mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut) Minna Mutanen p. 044 794 4300

Taustaa

Aluehallitukseen on tehty aiemmin selvitys (12.2.2024) opiskeluhollosta sekä lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluista, jossa käyty läpi em. palveluita sekä Eloisan psykologitilannetta.

Henkilöstötilanne psykologien osalta on ollut haastava jo vuosia ennen Eloisaa. Psykologien henkilöstömitoitus opiskeluhollossa astui voimaan 1.1.2023, kun taas koulujen ja oppilaitosten psykologien henkilöstömitoitus tuli voimaan 1.8.2023 alkaen siirtymäajan jälkeen. Asetus määritteli henkilöstömitoituksen siten, että on oltava vähintään yksi kuraattori 670:tä oppilasta/opiskelijaa kohti ja yksi psykologi 780:tä oppilasta/opiskelijaa kohti.

Valtuustoaloitteen otsikossa edellytetään yhdenvertaisia lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja koko alueelle, mutta aloitteen sisältö kohdentuu yhtenäisiin koulupsykologipalveluihin koko Eloisan alueella. Eloisassa työskentelee psykologeja eri toimialueilla (esimerkiksi sosiaalipalveluissa ja terveyspalveluissa). Terveyspalveluissa psykologeja työskentelee eri palvelualueilla sotekeskus-palveluissa, mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa, sairaalapalveluissa ja lasten lastenneurologialla. Koulupsykologi-palvelut sijoittuvat Sote-keskuspalvelujen palvelualueelle.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut, niin peruspalvelut kuin erikoissairaanhoidon taas sijoittuvat Akuuttipalvelut, Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut -palvelualueelle. Palvelualueiden henkilöstö tekee tiiviisti yhteistyötä, että alueen väestö saa tarvitsemansa palvelun esimerkiksi opiskeluhuollossa.

Lähtökohtaisesti Terveystieteidenhuoltolain (16§) mukaan sairaudenhoito ei kuulu kouluterveydenhuoltoon. Koulupsykologin tehtävänä on tukea esi- ja perusopetuksessa olevien lasten koulunkäyntiä, psyykkistä hyvinvointia ja kokonaiskehitystä sekä kartoittaa ja ennaltaehkäistä oppimisen pulmia. Poikkeuksen tähän tekee adhd-selvittelyt ja hoidon seuranta, jotka on Eloisalla sovittu hoidettavaksi kouluterveydenhuollossa.

Kun taas opiskeluterveydenhuoltoon (Terveystieteidenhuoltolaki 17§) kuuluu myös sairaudenhoito mukaan lukien mielenterveystyö.

Opiskeluhuoltopalveluihin on kevään 2024 aikana sijoitettu mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen sairaanhoitajia ja tältä osin yhtenäisten toimintamallien kehittämistyö on käynnissä.

Henkilöstötilanne

Hyvinvointialueen muodostuessa palvelussuhteessa olevat työntekijät siirtyivät liikkeenluovutuksella kuntien sivistystoimesta tai kuntayhtymistä. Haastavaksi tilanteen teki erityisesti se, että siirtymävaiheessa psykologeja siirtyi (7,5 henkilötyövuotta), joka on huomattavasti vähemmän kuin mitoitus vaatisi. Tämä kertoo myös siitä, että jo ennen Eloisaa psykologiresurssi oli varsin haastava.

Aktiivinen uusien psykologien rekrytointi ja muut veto- ja pitovoimaan liittyvät toimet aloitettiin heti alku vuodesta 2023. Rekrytointi osoittautui haastavaksi, hakijoita avoimiin tehtäviin ei ollut. Sen lisäksi kesällä 2023 jäi pois opiskeluhuollossa neljä psykologia. Keväällä 2023 edelleen tehostettiin rekrytointi toimia ja laadittiin Eloisan veto- ja pitovoimaohjelma yhdessä henkilöstöpalvelujen ja psykologien edustajien kanssa. Ohjelma valmistui loppusyksystä 2023 (liite).

Aktiivinen rekrytointi psykologien osalta on ollut keskeistä. Avoimia koulupsykologien tehtäviä on ollut tarjolla seitsemän eri kertaa vuosien 2023-2024 aikana. Oman rekrytoinnin lisäksi olemme hyödyntäneet rekrytointikumppania. Panostus psykologien rekrytointiin, työn/ tehtävien sisältöön ja erilaisiin etuihin on ollut vahvaa. Rekrytoinnissa on korostettu koulupsykologin työn arvostusta sekä tarjottuja etuja, kuten tehtäväkohtaisen palkan tarkastus, koulutusmahdollisuuksia, mentorointia ja työnohjausta sekä mahdollisuutta räätälöidä työnkuvaa elämäntilanteeseen sopivaksi. Haasteina rekrytoinnissa on tullut esille, haluttomuus muuttaa alueelle ja sitä kautta pitkät työmatkat sekä yksityisen sektorin houkuttelevuus taloudellisesti (palkka).

Sinnikäs rekrytointi ja työ vetovoiman eteen onkin tuottanut tulosta. Olemme onnistuneet rekrytoinnissa ja saaneet palkattua kahdeksan uutta psykologia vuoden 2024 aikana hyvinvointialueen opiskeluhoillon palveluihin. Jatkamme edelleen rekrytointeja aktiivisesti, koska mitoituksen täyttämistä varten tarvitsemme vielä kaksitoista psykologia lisää.

Toimenpiteitä, jolla ongelmaa on ratkottu

Psykologivajetta on pyritty helpottamaan aktiivisen rekrytoinnin lisäksi palvelusetelillä, jonka avulla olemme ostaneet psykologin tutkimuksia opiskeluhooltoon: palvelusetelituottajia on Mikkelin, Pieksämäen sekä Savonlinnan alueella. Palvelusetelillä ostamme vain tutkimuksia.

Esityksessä viitattiin myös mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen psykologiresurssin siirtoon opiskeluhoitopalveluihin. Kyseessä on jo lähtökohtaisesti ollut määräaikaiseksi sovitusta resurssin siirrosta tilanteessa, jossa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon asiakkaat ovat Savonlinnassa olleet kokonaan ilman koulupsykologipalvelua. Käytännössä lasten ja nuorten jäädessä ilman palveluja näissä palveluissa, ohjautuu osa heistä mielenterveyspalveluihin. Siirrolla on pyritty kriittisessä tilanteessa tuottamaan palvelu siellä, missä palvelu kuuluu tuottaa. Kyseessä on ollut tilapäinen apu, jossa kunkin psykologin työpanoksesta 20% on siirretty kahdeksi kuukaudeksi

opiskeluhoitopalveluihin saman aikaisesti, kun psykiatristen sairaanhoitajien työpanosta on pystytty lisäämään.

Jono

Psykologin tutkimuksiin muodostui jonoa syksyn 2023 aikana, erityisesti Savonlinnan alueella. Vuoden 2024 kevään aikana olemme onnistuneet purkamaan tutkimusjonoa sisäisten järjestelyjen, ostopalveluiden ja uusien rekrytoitujen psykologien avulla. Vaikka jonotilanne onkin parantunut, on tutkimuksiin edelleen jonoa.

Jonotilanne on jatkuvasti muuttuva. Jonossa olevat oppilaat ovat kyllä saaneet tukea/apua, koska koulun ja opiskeluhoillon tukitoimet tulee käynnistää aina ennen jonoon asettamista. Opiskeluhoillon vastaava psykologi arvioi säännöllisesti jonossa olevien lasten ja nuorten hoidon kiireellisyyttä ja tutkimustarvetta.

Ostopalveluiden käyttö

Vuoden 2024 vaihteessa osa psykologiestopalvelujen sopimuksista päättyivät. Sopimuksia ei irtisanottu, vaan kyse oli määräaikaisten sopimusten päättymisestä. Tuntihinta ostosopimuksissa oli enimmillään yli 200 € / tunti. Optiokausia käytettiin sopimuksissa, joissa se oli mahdollista. Suorahankintaa ei tällaisessa tapauksessa voida hankintalain mukaan käyttää.

Kustannusten hallinnan kannalta siirryttiin palvelusetelimalliin.

Psykologeilla lisäksi on mahdollista työskennellä myös ammatinharjoittajana Järvi-Suomen Terveys Oy:n kautta, mutta tämä toimintamalli ei ole herättänyt kiinnostusta.

Mikäli ostopalvelua edelleen lisättäisiin, johtaisi se vääjäämättä kustannusten nousuun ja vähentäisi kiinnostusta hakeutua suoraan työsuhteeseen. Ostosopimukset saattaisivat johtaa nykyisten psykologien siirtymiseen pois suorista työsuhteista. Uusia psykologeja on haastavaa rekrytoida alueen ulkopuolelta.

Yksityisten palveluntuottajien ja heidän työntekijöiden palkkaan emme voi ottaa kantaa eikä palkkatietoja ole meillä tiedossa. Tiedämme, että ne ovat

Aluehallitus

§ 125

27.05.2024

huomattavasti korkeammat kuin julkisella puolella. Eloisassa on palkkajärjestelmä, jota noudatamme. Veto- ja pitovoimaohjelman mukaiset palkkojen korotukset nostivat Eloisan psykologien palkat hyvinkin kilpailukykyiseksi suhteessa muihin hyvinvointialueisiin, mutta ei yksityisiin toimijoihin.

Psykologien ja henkilöstön kuuleminen

Psykologit ovat olleet aktiivisesti mukana keskustelussa ja suunnittelussa, joissa on pohdittu alueen haastavaa henkilöstötilannetta ja yhdessä on mietitty erilaisia ratkaisukeinoja. Veto- ja pitovoima- ohjelma tehtiin psykologien kanssa yhteistyössä. Ohjelmaa ja sen toimenpiteitä on käsitelty usein psykologien sekä myös kuraattorien säännöllisissä työkokouksissa (joka toinen viikko tapaamiset päälliköiden ja vastaavien psykologien kanssa). Olemme tavanneet psykologien ja terveystalveluiden johdon kanssa myös psykologiliiton edustajia sekä tehneet aktiivisesti yhteistyötä henkilöstöhallinnon ja ammattiliittojen edustajien kanssa.

Hyvinvointialueella ei kuitenkaan ole ensisijaista vastuuta ennaltaehkäisevästä toiminnasta, joilla on tutkitusti lasten ja nuorten mielenterveyttä edistävää vaikutusta. Kaupungeilta, kunnilta ja järjestöiltä tarvitaan aktiivista roolia varhaiskasvatuksen, koulutuksen, nuorisotyön, liikunnan ja kulttuurin järjestämiseen ja resurssointiin mielenterveystalvelujen tarpeen kasvun hillitsemiseksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §, Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi. Vastaus valtuustoaloitteeseen viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Aluehallitus

§ 125

27.05.2024

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 8 Tero Juutin valtuustoaloite 21.2.2024

Liite 9 Psykologien veto- ja pitovoimamalli

Vastaus Pirkko Valtolan valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, Hoidon jatkuvuuteen on panostettava Eloisan palvelujärjestelmää kehitettäessä

Aluehallitus 27.05.2024 § 126

9635/00.02.10/2023

Valmistelija

Avoterveydenhuollon tulosaluepäällikkö Anna-Sofia Simula puh. 040 129 4676

Hoidon jatkuvuus on yksi keskeisimmistä perusterveydenhuollon vaikuttavuuden indikaattoreista hoitoon pääsyn rinnalla. Tämän vuoksi hoidon jatkuvuus on ollut Eloisan alusta alkaen punaisena lankana kaikessa kehittämisessä. Oleellista hoidon jatkuvuuden osatekijänä on myös häiriökysynnän vähentäminen kautta linjan. Myös sen eteen tehdään jatkuvasti töitä. Alla keskeisimmät kehittämisen kohteet, joiden tavoitteena on parantaa hoidon jatkuvuutta Eloisan perusterveydenhuollossa.

1. Henkilöstön kouluttaminen:

Hoidon jatkuvuuden ymmärtäminen potilaan näkökulmasta ei ole ammattilaisillemme helposti ymmärrettävää. Vuosien ajan esimerkiksi hoitotyötä on valtakunnallisesti kehitetty erityisosaamisen suuntaan, jolloin kokonaisvaltaisesti potilaan kohtaavien osaajien määrä on vähentynyt ja potilaita herkästi ohjataan jo hoitotyössä sairauden mukaiselle erityisasantuntijahoitajalle. Laaja-alaisen työnkuvan omaksuminen vaatii henkilöstön lisäkoulutusta sekä kokonaisvaltaisen lähestymistavan jalkauttamista arkeen. Vuoden 2023 hyvävastaanottovalmennuksessa keskeisenä tavoitteena oli pitkäaikaissairaana hoitomallin rakentaminen omahoitajamalliin. Mallin mukaan potilas saa nimetyn hoitajan ja mikäli potilaalla on useita sairauksia, voi hoitaja konsultoida toisen sairausryhmän erityisosaajaa. Pilottiluonteisesti toimintaa on jo kokeiltu eri yksiköissä kivijalkavastaanotoilla.

Hoidon jatkuvuutta pidetään aktiivisesti esillä kaikessa päivittäisohjaamisessa. Ammattilaisia ohjataan hoitamaan potilaan asia

Aluehallitus

§ 126

27.05.2024

yhdellä kontaktilla mahdollisimman pitkälle siirtämättä asian hoitamista seuraavalle ammattilaiselle. Ajattelutavan juurruttamista jatketaan edelleen. Hoidontarpeen arvioissa toimintapa on esimerkiksi vähentänyt puheluiden määrää verrattuna transaktiopohjaiseen aiempaan ostopalvelutoimintaan.

Hoidon jatkuvuuden koulutusta viikkokokouksien yhteydessä järjestetään myös esihenkilöille. Heidän kanssa rakennetaan työjärjestelyjä siihen suuntaan, että ammattilaisten on mahdollista toimia hoidonjatkuvuusperiaatteen mukaisesti.

2. Omavalvonta:

Lainaus valtuustoaloitteesta: ”Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että perusterveydenhuollon hoidon jatkuvuutta selvitetään Eloisan toiminnassa sisäisesti niin kivijalkavastaanoitoilla kuin digipalveluissa.”

Hoidon jatkuvuutta ja häiriökysynnän määrää on seurattu Eloisan aikana oma-auditointeina vastaanotoilla ja hoidontarpeen arvioissa. Tyypillisiä ongelmakohtia on ratkottu yhdessä henkilöstön kanssa ja hoidon jatkuvuutta tukevia ohjeita ja toimintamalleja on luotu arkeen.

Hoidontarpeen arvion auditoinneissa on löytynyt lisäkoulutustarvetta esimerkiksi ohjautumisien suhteen sekä puutteita palveluverkossa, joita on päästy korjaamaan.

Vastaanotoilla hyvä vastaanottovalmennuksessa ammattilaiset ovat käyneet esimerkkitapausten kautta läpi potilaan polkuja ja näin päässeet havainnoivalla tavalla lisäämään omaa ymmärrystä sekä luomaan potilaan näkökulmasta mielekkäämpiä hoitopolkuja.

COCI indeksi, joka kuvaa hoidon jatkuvuutta rakennettiin hyvinvointialueiden valmisteluaikana entisen Essoten alueelle järjestelmään (Logex region analytics), jonka käytettävyys ei tyydyttänyt Eloisaa. Näin ollen kohtuullisen työläs mittarointi on nyt rakennettu uudelleen kattamaan koko Eloisan alue. Mittarista ensimmäiset luotettavat arvot saimme vasta toukokuun alussa 2024. Tiedot mittaria varten on saatavilla vuoden 2022 alusta alkaen. Mittari kertoo hoidon jatkuvuudesta edeltävän kahden vuoden käytien perusteella, minkä vuoksi indeksiarvoja

on saatavilla vuoden 2024 alusta. Jotta voimme seurata kehittämistoimien vaikutuksia, olemme rakentaneet mittarin hyvin potilaslähtöiseksi. Alla esimerkkitulokset THL:n seuraaman ikäryhmässä eli yli 65-vuotiaiden lääkärikäyntien ja puheluiden osalta. Eloisassa myös digitaaliset palvelut halutaan rakentaa hoidon jatkuvuuden ja saatavuuden näkökulmasta ja siksi olemme mahdollistaneet indeksin raportoinnin digitaaliset palvelut mukaan lukien ja ilman niitä vertailun mahdollistamiseksi. Kuluvan vuoden aikana on tulossa myös ammatilaiskohtainen hoidonjatkuvuusindeksi, jolla voimme jatkossa antaa palautetta suoraan ammattilaisille ja kannustaa heitä tekemään potilaalle merkittäviä valintoja arjessa hoidonjatkuvuuden tukemiseksi.

Hoidonjatkuvuus lääkärillä yli 65-vuotiailla koko

Eloisan alueella vuonna 2024

<i>Kuukausi</i>	Käynnit ja puhelut (Ilman digiä)	Käynnit ja puhelut (Digi mukana)
<i>Tammi</i>	0,18	0,18
<i>Helmi</i>	0,18	0,18
<i>Maalis</i>	0,18	0,18
<i>Huhti</i>	0,19	0,18
<i>Yhteensä</i>	0,18	0,18

3. Toimintamallien kehittäminen:

Lainaus valtuustoaloitteesta: ”Selvityksen jälkeen ryhdytään toimenpiteisiin hoidon jatkuvuuden ja perusterveydenhuollon toiminnan kehittämiseksi.

Hoidon jatkuvuutta tulee kehittää myös digisotessa, jotta ei tapahdu sitä, että teemme ja tarjoamme epätarkoituksenmukaisia palveluita, jotka lisäävät samalla kustannuksia ja aiheuttavat potilasturvallisuusriskin.”

Keväällä 2023 laaditussa omalääkärijärjestelmään liittyvän valtuustoaloitteen vastineessa on kuvattu tarkemmin vuoden 2023 kehityskohteita. Niissä hoidonjatkuvuuden kehittäminen kohdennettiin koko hyvinvointialueella erityisesti riskissä oleviin potilaisiin. Nyt esimerkiksi asiakasvastaava hoitaja-lääkäri työparimalli sekä moniammatillinen

työkyvyntuen palvelu on käytössä koko hyvinvointialueella. Alla kuvaan tarkemmin joitakin vuoden 2024 aikana työn alla olevia kehittämiskohteita. Hoidontarpeen arvioissa lääkärin konsultaatiotuki on tuotu päivittäiseen toimintaan keväällä 2024, jolloin puhelimesta voi hoitaa asian mahdollisimman pitkälle ja vähentää hoidon pirstaloitumista. Chatissa lääkärin on saanut välittömästi tueksi jo vuoden 2023 alusta. Digitaalisissa palveluissa ammattilaisille mahdollistetaan mahdollisten koevastausten katsominen itse tälle varattuna aikana.

Pitkäaikaissairaiden hoidonjatkuvuutta laajennetaan riskissä olevien lisäksi suuremmalla joukolla vuoden 2024 aikana kehitettävän digitaalisesti tuetun hoidonjatkuvuusmallin avulla. Uusi digitaalinen asiointialusta mahdollistaa pitkäaikaisten digitaalisten hoitopolkujen rakentamisen. Hoitopolulla potilaan kiireetön asiointi tapahtuu digitaalisella asiointialustalla potilaalle tutun tiimin kanssa yleisen hoidontarve-linjan sijaan. Hoidon saatavuus ja jatkuvuus paranee proaktiivisella potilasta aktivoivalla ja omahoitoa vahvistavalla terveyshyötymallilla, joka vahvistaa potilaan ja ammattilaisen hoitosuhdetta ja hoitoa tukevan tiimin yhteistoimintaa. Digitaalisella hoitopolulla voidaan hyödyntää potilaan omamittauksia, kyselyjä, ajastettuja tehtäviä ja elintapamuutoksen tukea. Pitkäaikaissairaana digitaalisella hoitopolulla potilaan tarvitsema tieto, seuranta ja ammattilaiset kerätään potilaan ympärille helposti saavutettavaan muotoon. Hoitopolun omatoimisuuden aste ja tuen määrä arvioidaan tarpeeseen pohjautuen. Hoitopolku rakennetaan avoterveydenhuollon ja digitaalisten terveyspalvelun tiiviillä yhteistyöllä (Liitteessä havainnollistavat kuvat henkilöstölle esitetystä koulutusmateriaalista).

4. Palkkausjärjestelmä ja henkilöstö

Eloisan ensimmäisenä vuonna lääkäreille tehtiin porraspalkkauksen lisäksi yhteinen paikallinen lisätyösopimus erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kanssa. Pian huomattiin, että yksiköiden välille luotu liikkumista vahvasti kannustava palkkausmalli oli ristiriidassa hoidonjatkuvuutta tukevan yhdellä asemalla mahdollisimman paljon työskentelyn kanssa. Tämä oli yksi tekijä, minkä vuoksi perusterveydenhuoltoon tehtiin uusi oma paikallissopimus, joka paremmin tukee hoidonjatkuvuutta. Sotekeskuslääkäreiden työsuhte edulla pyritään

myös pidentämään työsuhteita siten, että merkittävä työsuhde-etu on käytössä vain vähintään 12kk virkamääräyksissä. Tämä on erittäin merkittävä kannuste tilanteessa, jossa vain noin 20% lääkärikunnasta on erikoislääkäreitä ja 80% lääkäreistä vastavalmistuneita tai muutaman vuoden työssä olleita, joiden työsuhteet ovat tyypillisesti hyvin lyhyitä. Digitaalisissa palveluissa on hyödynnetty tähän asti hyvin onnistunutta kilpailutusta sekä keikkalääkäreitä. Nyt ns. keikkatyörinki on täynnä ja emme halukkuudesta huolimatta pysty ottamaan mukaan enempää lääkäreitä. Tämä on mahdollistanut kannustimen virkatyöhön asteittain siirtymiselle, jotta halukkaille lääkäreille voidaan tarjota heille mieluisaa työtä. Tämä tulee parantamaan edelleen hoidonjatkuvuutta sekä etä- että läsnätyöhön.

Eloisassa on edelleen lääkärivajetta perusterveydenhuollossa. Valtaosa lääkäreistä on nuoria ja kokemattomia ja vaihtuvuus on erittäin korkeaa. Valtaosa lääkäreistä työskentelee lyhyemmän ajan kuin 2 vuotta, mikä on hoidonjatkuvuusindeksin seuranta- aika. Kehittämistyö on pitkäjänteistä ja edellyttää meiltä merkittävää panostusta lääkäreiden rekrytointiin ja työhyvinvointiin sekä mielekkääseen työnkuvaan, jota hoidon jatkuvuus tukee. Huhti-toukokuussa sotekeskuksessa aloittaa kaksi uutta lääkärirekykoordinaattoria, joiden tehtävänä on rekrytoida uusia lääkäreitä sekä tukea lääkäreiden työhyvinvointia ja alueella juurtumista. Työhyvinvoinnin ja arjen sujuvuutta tukevien kehittämistoimien seurantaan varten on perustettu nuorista lääkäreistä koostuva 5 tähden työryhmä, jota avoterveydenhuollon tulosaluepäällikkö tapaa kerran kuukaudessa. Heiltä saadun kokemuksen perusteella ylilääkäreiden ja vastaavien lääkäreiden kanssa tehdyt työjärjestelymuutokset olivat jo näkyneet lääkäreiden arjessa parempana mahdollisuutena hoitaa omien potilaiden jatkoasiat itse.

Hoidon jatkuvuuden aktiivista seurantaan jatketaan ja toimenpiteitä edelleen kehitetään hoidon jatkuvuuden parantamiseksi. Esihenkilöitä ja henkilöstöä koulutetaan hoidon jatkuvuutta tukevan arjen mahdollistamiseen ja potilaan kokonaisvaltaiseen hoitoon. Edistetään esityksen mukaista digitaalisesti tuetun hoidonjatkuvuusmallin kehittämistä

Aluehallitus

§ 126

27.05.2024

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §, Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 10 Pirkko Valtolan valtuustoaloite 21.2.2024

Liite 11 Liite, potilaslähtöinen digihoitopolku

Vastaus Eija Stenbergin valtuustoaloitteeseen 14.2.2023, Etelä-Savon hyvinvointialueelle perustetaan yksilöasioiden jaosto

Aluehallitus 27.05.2024 § 127

4828/00.01.02.02/2023

Valmistelija

toimialajohtaja Saara Tavi, p. 044 4174100, toimialajohtaja Seppo Lokka, p. 040 359 7864, sosiaali- ja integraatiojohtaja Marika Huupponen p. 040 359 7659, hallintopäällikkö Antti Laurikainen, p. 044 351 2502.

Eija Stenbergin valtuustoaloitteeseen 12.2.2023 liittyen selvitys oikaisuvaatimusten käsittelystä Etelä-Savon hyvinvointialueella.

Sosiaalihuollon yksilöasioista koskevia päätöksiä on tehty ajalla 1.1-30.4.2024 yhteensä 22 379. Oikaisuvaatimuksia on samalla ajanjaksolla ratkaistu 57 kappaletta sosiaali- ja integraatiojohtajan päätöksellä (toimivalta Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätös 4.3.2024 § 58).

Oikaisuvaatimuksista koskivat:

- 1) toimeentulotukea 13 kpl
- 2) omaishoidon tukea 8 kpl
- 3) vammaispalveluita 10 kpl
- 4) liikkumista tukevia palveluja (vammaispalvelu) 6 kpl
- 5) liikkumista tukevia palveluja (sosiaalihuolto) 0 kpl
- 6) ikäihmisten palveluasumista 2 kpl
- 7) muita palveluita 6 kpl

Lisäksi oikaisuvaatimuksista 12 ratkaistiin uudelleen viranhaltijan itseoikaisuna asiakkaan eduksi lisäselvityksen perusteella.

Sosiaalihuollon substanssiasiantuntijat valmistelevat palvelualueeltaan oikaisuvaatimuspäätöksiä sosiaali- ja integraatiojohtajan päätettäväksi. On tarkoituksenmukaista tasapuolisen kohtelun ja laadun turvaamiseksi, että

substanssialakohtainen valmistelu tehdään asiantuntijan toimesta, joka on eri viranhaltija kuin päätöksen tehnyt viranhaltija. Oikaisuvaatimusasioita valmistelee keskitetysti vammaispalvelujen, ikäihmisten, sekä omaishoidon tuen asiantuntijat. Valmistelu tehdään virkatyönä ja siinä huomioidaan laajasti asiassa saatu selvitys sekä asiakkaan oikaisuvaatimuksessa esiin tulleet seikat sekä Etelä-Savon hyvinvointialueen toimintaohjeet sekä sovellettavat oikeusohjeet. Mikäli asiassa on saatu uutta tietoa, joka ei ole ollut päätöstä tehdessä tiedossa ja se vaikuttaa tehtyyn päätökseen, selvitetään itseoikaisun mahdollisuutta. Ratkaisun oikaisuvaatimuksesta tekee sosiaali- ja integraatiojohtaja valmistelun pohjalta. Sosiaali- ja integraatiojohtajalla ei ole palvelutuotannon vastuuta, joten asiaa tarkastellaan palvelutuotannon ulkopuolelta.

Halutessaan asiakkaalla on mahdollisuus vaatia muutosta oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen Itä-Suomen hallinto-oikeudelta. Sosiaali- ja integraatiojohtajan päätöksistä on saatu vuonna 2024 kuudessa asiassa Itä-Suomen hallintoasian ratkaisu. Näistä hallinto-oikeus hylkäsi viisi valitusta ja siirsi yhden palvelualueelle uudelleen ensiasteen käsittelyyn.

Oikaisuvaatimukset tulee käsitellä kiireellisesti ja niissä on pyritty noudattamaan yhden kuukauden käsittelyaikaa. Joissakin tilanteissa selvitystyö on vienyt enemmän aikaa, mutta pääsääntöisesti on pysytty yhden kuukauden käsittelyajoissa. Oikaisuvaatimukset saadaan aikaisempaa kokouskäytäntöä nopeammin ratkaistua ja tiedoksi asiakkaalle, koska kokouskäytännöt eivät vie aikaa (vrt. kokouksen esityslistat ja pöytäkirjat, jolloin aikaa kuluu 1-2 viikkoa enemmän).

Oikaisuvaatimuksia on käsittelyssä jatkuvasti, ja ne saadaan ratkaistua sitä mukaa, kuin valmistelu etenee. Nykyisen käytännön myönteinen puoli asiakkaan näkökulmasta on aikataulullisesti nopea ja jouheva prosessi, sillä se ei ole sidoksissa kokoustekniseen aikatauluun. Kokousrytmin ollessa yksi kokous kahden viikon välein, asioita tulisi kokoukseen noin 4 - 5 asiaa kuukaudessa. Asiat sisältävät arkaluotoisia henkilötietoja, joten tietoasetuksen vaatimukset huomioon ottaen kokoukset tulisi järjestää lähikokouksina.

Aluehallitus

§ 127

27.05.2024

Hallintosäännöstä esitetään poistettavaksi tarpeettomana yksilöasioiden jaosto, koska lainsäädäntö mahdollistaa sen, että oikaisuvaatimuksesta päättää toimivaltainen viranhaltija. Hallintosäännössä esitetään, että sosiaali- ja integraatiojohtajalle on toimivalta päättää sosiaalihuollon yksilöasioiden päätöksiä koskevista oikaisuvaatimuksista.

Viranhaltijoille delegoitua toimivaltaa voidaan perustella myös prosessiekonomialla, koska yksilöasioiden jaoston kokoukset on järjestettävä vähintään kahden viikon välein ja tietosuoja-asetuksen vaatimusten vuoksi järjestettävä aina lähikokouksena.

Yksilöasioiden jaoston asettaminen aiheuttaisi myös kokoushallinnan lisäkustannuksia. Kokouskohtaiset kustannukset olisivat 5 jäsenen lähikokouksia pitävän toimielimen kohdalla keskimääräisten toteumatietojen perusteella seuraavat:

- Kokoustarjoilut noin 75 euroa / kokous
- Kilometrikorvaukset noin 500 euroa / kokous
- Ansionmenetykskorvaus noin 300 euroa / kokous
- Kokouspalkkiot 1100 euroa / kokous

Lisäksi kokoussihteeriltä menee keskimäärin noin yksi henkilötyöpäivä kokousvalmisteluihin ja pöytäkirjanpitäjän tehtäviin. Tämän laskennallinen kustannus on noin 190 euroa / kokous.

Yhteensä kokoushallinnan laskennalliset kustannukset ovat noin 2000 euroa / kokous.

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §; hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi ja toteaa, että yksilöasioiden jaoston nimeämistä koskeva asia käsitellään hallintosäännön päivittämisen

Aluehallitus

§ 127

27.05.2024

yhteydessä. Vastaus valtuustoaloitteeseen viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Etelä-Savon hyvinvointialue		Pöytäkirja	9/2024	44/61
Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta	§ 6	15.05.2024		
Aluehallitus	§ 128	27.05.2024		

Hyvinvointialueen vuokraamia toimitiloja koskevat linjaukset

Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta 15.05.2024 § 6

Valmistelija Tila- ja tukipalvelujen johtaja Veli Matti Thure puh. 044 351 9658

Osavuosikatsauksessa todetaan, että Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne on vaikea. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä taseessa on kumulatiivista alijäämää 34,4 miljoonaa euroa. Osavuosikatsauksen tulosennuste on talousarvion 49,2 miljoonan euron alijäämää hieman parempi eli 40,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ennusteenkin mukainen hieman talousarviota parempi toteuma tarkoittaisi kuitenkin edelleen 74,8 miljoonan euron kumulatiivista alijäämää vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö voi harkintansa mukaan käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, mikäli kumulatiivista alijäämää ei ole saatu katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Aluevaltuuston joulukuussa hyväksymässä taloussuunnitelmassa vuosi 2025 olisi 25 miljoonan euron lisäsopeutuksilla 10,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja v. 2026 edelleen 10 miljoonan euron lisäsopeutuksilla 15,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kumulatiivista alijäämää olisi tällöin v. 2026 tilinpäätöksessä edelleen kattamatta 49,4 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella talouden tasapainottamista on jatkettava määrätietoisesti. Keskeistä on paitsi jo päätettyjen sopeutustoimien toteuttaminen tehtyjen linjausten mukaisesti, myös uuden tasapainotusohjelman valmistuminen ja sen toteuttamiseen sitoutuminen niin päättäjien kuin koko Eloisan henkilöstön taholta. Merkittävä osa talouden tasapainottamista on hyvinvointialueen käytössä olevien tilojen määrän vähentäminen. Käytännössä tämä tapahtuu vähentämällä vuokratiloja, sijoittamalla toimintoja aiempaa pienempiin tiloihin ja tehostamalla omistettujen tilojen käyttöä. Tilojen vähentäminen johtaa tilojen

Palvelu- ja
tulevaisuuslautakunta
Aluehallitus

§ 6

15.05.2024

§ 128

27.05.2024

muutokustannuksiin käyttöön jäävissä tiloissa. Nämä tarkastellaan kriittisesti, jotta muutokset ovat taloudellisesti perusteltuja.

Käytössä olevat tilat

Toukokuun 2024 alussa Etelä-Savon hyvinvointialueella on käytössään yhteensä 345.311 m² tiloja (asukasluku 2022 = 131.025). Tilojen määrä, 2,64 m² asukasta kohden laskettuna on hyvinvointialueiden korkein; YTA-alueella keskiarvo on 2,28 m²/asukas ja koko maan keskiarvo on 1,99 m²/asukas.

Hyvinvointialueen tiloista 164.189 m² on omistettua tilaa (1,25 m²/asukas). Omistettuja rakennuksia tai huoneistoja on yhteensä 99. Omistettujen tilojen osuus kaikista tiloista on tällä hetkellä 47,6 %. Omistettujen tilojen osuus käytössä olevista tiloista on kaikista hyvinvointialueista korkein.

Toukokuun 2024 alussa hyvinvointialueella on käytössään 233 rakennuksessa (joista 57 kouluilla) yhteensä 181.140 m² vuokratiloja (1,39 m²/asukas), joiden talousarviovuodelle 2024 varattu vuokrakustannus on 25,6 M€ (n. 11,80 €/m²/kk) ja muita vuokriin sisällyttämättömiä eriä 1,96 M€. Yhteensä vuokratilojen keskimääräinen neliökustannus on 12,7 €/m²/kk. Vuokratilojen osuus kaikista hyvinvointialueen tiloista on 52,4 %.

Vuokratilojen merkittävimmät käyttötarkoitukset:

- palvelutalot 44 %
- sote-asetat 23 % (sisältää erilliset hammashoitolat)
 - o rakennusten, joissa toimiva vuodeosasto tai jaksohoito-osasto pinta-alaosuus soteasemista on 79 %
- pelastuslaitoksen tilat 13 %
- erilaiset työ- ja päivätoiminnan tilat 9 %
- toimistotyyppiset rakennukset 5 %
- muut tilat (kouluterveydenhuolto, asunnot, varastot ym.) 6 %.

Edellä olevien tilojen lisäksi hyvinvointialueelle on vuokralla työsuhdeasuntoja sekä erilaisia tukiasuntoja yhteensä n. 50, joiden vuokrakustannus vuodessa on n. 0,4 M€.

Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta	§ 6	15.05.2024
Aluehallitus	§ 128	27.05.2024

Kaikista tiloista ei-käytössä olevia tiloja on 0,89 % ja vapaata tilaa 0,52 %. Ei-käytössä olevista tiloista yli puolet on Nenonpellon alueen kolmessa rakennuksessa, joihin on haettu purkulupaa. Vapaana olevat tilat ovat käytännössä tiloja, joihin ollaan muuttamassa toisesta tilasta lähiaikoina.

Hyvinvointialueen tilojen määrä on vähentynyt vuoden 2023 alusta n. 22.385 m². Toiminnan alusta toukokuun 2024 alkuun mennessä eri rakennuksissa sijainneita tiloja on irtisanottu 44, joista on päättynyt 23 sopimusta. Uusi tiloja on vuokrattu samaan aikaan 10, joista kaksi on hyvinvointialueen vastuulle siirtyneitä palvelutaloja. Irtisanottujen, mutta vielä päätymättömien sopimusten huoneala on 4.720 m².

Ikääntyvän väestön tarpeiden vuoksi hyvinvointialueen omaan taseeseen rakennettava 25 paikkainen palvelutalo valmistuu Juvalle alkuvuodesta 2025. Mikkeliin valmistuu vuoden 2026 alussa osittain hyvinvointialueen käyttöön tuleva kerrostalo, johon tulee 19 ympärivuorokautisen ja 40 yhteisöllisen asumisen paikkaa.

Sote-asemien ja toimistotyyppisten rakennusten sekä päivätoiminnan tilojen osalta on palvelutuotannon toimesta tehty palvelutuotannon taajamakohtaiset selvitykset nykyisestä henkilöstömäärästä ja tarvittavien palvelujen määrästä. Näiden selvitysten pohjalta edetään tilojen tiivistämisessä kaikissa taajamissa.

Vuokrakustannusten hallinta

Hyvinvointialueen palvelutuotanto tarvitsee riittävät ja tarkoitukseensa soveltuvat tilat. Tämänhetkisen taloustilanteen kannalta olennaista on tehostaa omien tilojen käyttö taloudellisesti kestävällä tavalla mahdollisimman tehokkaaksi. Taloudellisesti kestävä tapa sisältää korjausten kohdentamisen tilatehokkuuden parantamiseen (m²/työvuoro) ja sisäilmaolosuhteiden kehittämisen vastaamaan tulevaa käyttötarkoitusta ja tiloissa yhtä aikaa toimivien henkilöiden määrää. Korjausten toteuttamisen

Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta	§ 6	15.05.2024
Aluehallitus	§ 128	27.05.2024

haasteena on investointimäärärahojen vähäisyys, jolla on vaikutusta muutosten toteutusaikatauluun.

Vuokrakustannusten hallinta on mahdollista tiivistämällä tilojen käyttöä irtisanomalla tiloja ja neuvottelemalla vuokranantajien kanssa vuokrasopimuksen uusista ehdoista. Hyvinvointialueen vuokrasopimusten irtisanomisaika vaihtelee 1-12 kk välillä. Asetuksen mukaisia sopimuksia on yhteensä 90, joista 52 on kouluja. Lisäksi hyvinvointialueella on 12 sopimusta, joissa määräaikainen sopimus päättyy myöhemmin kuin 31.12.2025. Näistä osassa on kuitenkin mahdollisuus irtautua lyhyemmällä irtisanomisajalla, jos irtisanominen tehdään vuoden 2024 tai 2025 aikana.

Kokonaan käytössä olevien kiinteistöjen osalta on mahdollista pienentää vuokramenoja rajaamalla vuokrattava ala vain palvelutuotannossa todella tarvittaviin tiloihin. Tällaisia kohteita ovat mm. sote-asetat ja osa palvelutaloista.

Palvelutalojen erityiskysymys

Koska palvelutalojen osuus vuokratiloista on niin merkittävä ja kyse on asumispalvelusta, on palvelutalojen vuokratason määrittely käsiteltävä oman erillisenä kysymyksenään. Hyvinvointialue toimii oman palvelutuotannon asumisyksiköissä ns. ensivuokralaisena, joka vuokraa tilat edelleen asukkaille. Hyvinvointialueen tehtävänä ei ole tehdä liiketoimintaa asuntojen vuokraamisella, eikä myöskään asumisyksiköjä hyvinvointialueelle pääasiassa vuokraavien kuntien. Tällä hetkellä hyvinvointialueen kunnilta vuokraamien kohteiden neliövuokrat poikkeavat toisistaan, vaihteluväli on 7,3 €/m²/kk - 20,5 €/m²/kk, keskiarvon ollessa 12,7 €/m²/kk.

Palvelutalojen vuokrien pitää julkisessa palvelutuotannossa määräytyä omakustannusperiaatteella. Tällä hetkellä osa vuokrasopimuksista on omakustannusperiaatteeseen nähden ylihintaisia ja osa alihintaisia. Vuokranmäärityksessä huomioidaan, että hyvinvointialueen muun palvelutuotannon (tuotantokeittiö, avopalvelut, päivätoiminta ym.) tai

Palvelu- ja
tulevaisuuslautakunta
Aluehallitus

§ 6

15.05.2024

§ 128

27.05.2024

henkilökunnan käytössä olevien tilojen osuus vuokrasta ei siirry asukkaiden maksettavaksi. Asukasvuokran laskennassa huomioidaan asukkaan huoneen lisäksi asukkaiden yhteiskäytössä olevat tilat jyvittämällä. Omakustannusperiaatteella toimittaessa asukkaiden vuokran siis määrittää kiinteistön omistaja.

Hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelutalojen asukkaiden vuokrasopimukset siirtyivät hyvinvointialueelle sellaisinaan. Palvelutaloissa nykyisin asuvien asukkaiden vuokrasopimusten mukaisilla vuokrilla ei saada katettua palvelutalosta hyvinvointialueen omistajalle maksamaa vuokraa. Asukasvuokrille on määritelty uudet vuokratasot hyvinvointialueen kiinteistön omistajalle maksaman vuokran perusteella. Uusien asukkaiden vuokrat määritellään ko. määrittelyn perusteella, mutta voimassa oleviin asukasvuokrasopimuksiin ei ole tehty muutoksia.

Konsernipalvelujen johtaja sekä tila- ja tukipalvelujen johtaja selostavat asiaa kokouksessa. Lautakunta tekee toimitiloja koskevat linjaukset kuultuaan selostuksen.

Esitys:

Esitys annetaan kokouksessa.

Käsittely:

Maritta Mynttinen ilmoitti olevansa esteellinen (yhteisöjäävi, HL 28.1 § 5. kohta). Esteilmoitus hyväksyttiin.

Seija Puputti ilmoitti olevansa esteellinen (yhteisöjäävi, HL 28.1 § 5.kohta). Esteilmoitus hyväksyttiin.

Mynttinen ja Puputti poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Asian käsittelyn ajan läsnä olivat Valor Partners Oy:n konsultit Jenna Nyländen ja Timo Saksela.

Palvelu- ja
tulevaisuuslautakunta
Aluehallitus

§ 6

15.05.2024

§ 128

27.05.2024

Esittelijä teki kokouksessa seuraavan esityksen:

Palvelu - ja tulevaisuuslautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle seuraavaa:

1. Lähtökohtaisesti kaikki vuokrasopimukset kuntien kanssa irtisanotaan ja sopimusten ehdot neuvotellaan yhdessä kuntien kanssa uusiksi. Konsernipalvelujen toimialajohtajalla on mahdollisuus päättää poikkeustapauksessa irtisanomatta jättämisestä.
2. Yksityisten vuokranantajien kanssa avataan vuokrasopimusten muutosneuvottelut. Mikäli lopputulos ei ole hyvinvointialueen näkökulmasta tyydyttävä, konsernipalvelujen toimialajohtajalla on mahdollisuus irtisanoa sopimukset.
3. Kukin rakennus vuokrataan hyvinvointialueen käyttöön vain niiltä osin, kuin tiloja käytetään.
4. Ylläpitovuokran osalta noudatetaan omakustannuseriaatetta:
 - ylläpitovuokra tarkastetaan vuosittain hyvinvointialueindeksin perusteella (tarkastuskuukausi syyskuu).
 - kokonaan vuokrattavien kohteiden osalta voidaan sopia sähkön irrottamisesta vuokrasopimuksesta suoraan hyvinvointialueen omiin sopimuksiin sisältyväksi.
5. Pääomavuokra määräytyy kohteen tasearvon perusteella ja laskennan perusteeksi tavoitetasona käytetään 3 % tasearvosta. Pääomavuokra määritetään vuosittain jäljellä olevasta tasearvosta (tasearvo 30.9.). Konsernipalvelujohtajalla on oikeus määritellä lopullinen pääomavuokrataso.
6. Asetuksen mukaisissa vuokrasopimuksissa ei hyödynnetä optiovuosia.

Palvelu- ja
tulevaisuuslautakunta
Aluehallitus

§ 6

15.05.2024

§ 128

27.05.2024

7. Lähtökohtaisesti solmitaan vain toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia, joiden irtisanomisaika on enintään 12 kuukautta.

Päätös:

Palvelu - ja tulevaisuuslautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle seuraavaa:

1. Lähtökohtaisesti kaikki vuokrasopimukset kuntien kanssa irtisanotaan ja sopimusten ehdot neuvotellaan yhdessä kuntien kanssa uusiksi. Konsernipalvelujen toimialajohtajalla on mahdollisuus päättää poikkeustapauksessa irtisanomatta jättämisestä.
2. Yksityisten vuokranantajien kanssa avataan vuokrasopimusten muutosneuvottelut. Mikäli lopputulos ei ole hyvinvointialueen näkökulmasta tyydyttävä, konsernipalvelujen toimialajohtajalla on mahdollisuus irtisanoa sopimukset.
3. Kukin rakennus vuokrataan hyvinvointialueen käyttöön vain niiltä osin, kuin tiloja käytetään.
4. Ylläpitovuokran osalta noudatetaan omakustannusperiaatetta:
 - ylläpitovuokra tarkastetaan vuosittain hyvinvointialueindeksin perusteella (tarkastuskuukausi syyskuu).
 - kokonaan vuokrattavien kohteiden osalta voidaan sopia sähkön irrottamisesta vuokrasopimuksesta suoraan hyvinvointialueen omiin sopimuksiin sisältyväksi.
5. Pääomavuokra määräytyy kohteen tasearvon perusteella ja laskennan perusteeksi tavoitetasona käytetään 3 % tasearvosta. Pääomavuokra määritetään vuosittain jäljellä olevasta tasearvosta (tasearvo 30.9.). Konsernipalvelujohtajalla on oikeus määritellä lopullinen pääomavuokrataso.

Etelä-Savon hyvinvointialue		Pöytäkirja	9/2024	51/61
Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta	§ 6	15.05.2024		
Aluehallitus	§ 128	27.05.2024		

6. Asetuksen mukaisissa vuokrasopimuksissa ei hyödynnetä optiovuosia.

7. Lähtökohtaisesti solmitaan vain toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia, joiden irtisanomisaika on enintään 12 kuukautta.

Tiedoksi

Aluehallitus 27.05.2024 § 128
3060/04.00.05.03/2024

Valmistelija tila- ja tukipalvelujen johtaja Velimatti Thure, puh. 044 351 9658
lakimies Tarja Poikolainen, puh. 044 359 9483

Asiaselostus: Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta 15.05.2024 § 6 (ks. asian aiempi käsittely).

Hyvinvointialueen aluevaltuusto on 18.9.2023 § 71 osana Etelä-Savon hyvinvointialueen palvelustrategiaa hyväksynyt kiinteistö- ja tilastrategian. Kiinteistöstrategian päämääränä on muun muassa hyvinvointialueen kiinteistövarallisuuden hallinta ja hoitaminen tehokkaalla, kestäväällä ja kokonaisedun varmistavalla tavalla nykyisissä ja muuttuvissa olosuhteissa. Toimitilastrategian mukaan toimitilojen tavoitteena on muun muassa tukea tuloksellista toimintaa. Lisäksi tilojen kehittämällä edistetään työnteon ja asioinnin sujuvuutta, parannetaan kustannusvaikuttavuutta ja mahdollisuuksien mukaan myös alennetaan toimitilakustannuksia.

Aluevaltuusto on 18.9.2023 § 71 linjannut tilatavoitteiden saavuttamisen osalta muun muassa seuraavaa:

Palvelu- ja
tulevaisuuslautakunta
Aluehallitus

§ 6

15.05.2024

§ 128

27.05.2024

- Tavoitteiseen pääseminen vaatii joko kaikista kunnilta vuokratuista tiloista luopumista tai puolesta kunnilta vuokratuista tiloista ja kaikista yksityisiltä vuokratuista tiloista luopumista.
- Merkittävin tekijä tilamäärän vähentämiseen tulee palveluverkkopäätöksen kautta. Tästä riippumatta tilojen käyttöä voidaan edelleen tiivistää muun muassa keskittämällä toimintoja omistettuihin tiloihin, joita pidetään lähtökohtaisesti aina täynnä.
- Tilakustannuksiin voidaan vaikuttaa myös neuvottelemalla kiinteistöjen vuokrasojen alentamisesta kaikkien vuokranantajien kanssa, säästötavoite on 15 % vuokrakustannuksista.

Hallintosäännön 11.3 §:n 4 kohdan mukaan palvelu- ja tulevaisuuslautakunta tekee esityksen hyvinvointialueen käytössä olevien kiinteistöjen ylläpidosta ja kehittämisestä osana hyvinvointialuestrategiaa. Lautakunta on hallintosäännön mukaisesti tehnyt 15.5.2024 § 6 esityksen, joka on linjassa hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksen 18.9.2023 § 71 kanssa.

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy seuraavat hyvinvointialueen toimitiloja koskevat linjaukset:

1. Lähtökohtaisesti kaikki vuokrasopimukset kuntien kanssa irtisanotaan ja sopimusten ehdot neuvotellaan yhdessä kuntien kanssa uusiksi. Konsernipalvelujen toimialajohtajalla on mahdollisuus päättää poikkeustapauksessa irtisanomatta jättämisestä hallintosäännön toimivaltaa ja toimivallan siirtoa koskevat säännökset huomioiden.

Palvelu- ja
tulevaisuuslautakunta
Aluehallitus

§ 6

15.05.2024

§ 128

27.05.2024

2.Yksityisten vuokranantajien kanssa avataan vuokrasopimusten muutosneuvottelut. Mikäli lopputulos ei ole hyvinvointialueen näkökulmasta tyydyttävä, konsernipalvelujen toimialajohtajalla on mahdollisuus irtisanoa sopimukset hallintosäännön toimivaltaa ja toimivallan siirtoa koskevat säännökset huomioiden.

3.Kukin rakennus vuokrataan hyvinvointialueen käyttöön vain niiltä osin, kuin tiloja käytetään.

4.Ylläpitovuokran osalta noudatetaan omakustannuseriaa:

- ylläpitovuokra tarkastetaan vuosittain hyvinvointialueindeksin perusteella (tarkastuskuukausi syyskuu).
- kokonaan vuokrattavien kohteiden osalta voidaan sopia sähkön irrottamisesta vuokrasopimuksesta suoraan hyvinvointialueen omiin sopimuksiin sisältyväksi.

5. Pääomavuokra määräytyy kohteen tasearvon perusteella ja laskennan perusteeksi tavoitetasona käytetään 3 % tasearvosta. Pääomavuokra määritetään vuosittain jäljellä olevasta tasearvosta (tasearvo 30.9.). Konsernipalvelujohtajalla on oikeus määritellä lopullinen pääomavuokrataso.

6. Asetuksen mukaisissa vuokrasopimuksissa ei hyödynnetä optiovuosia.

7.Lähtökohtaisesti solmitaan vain toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia, joiden irtisanomisaika on enintään 12 kuukautta.

Lisäksi aluehallitus toteaa, että toimitiloja koskevien linjausten vaikuttaessa palveluverkkoon asiat tuodaan erikseen hallintosäännön 8.5 §:n 3 kohdan mukaisesti aluehallituksen kautta aluevaltuuston päätettäväksi.

Käsittely:

Merkitään, että esteestä ilmoittivat: Janne Laine (Savonlinnan kaupunginhallituksen esittelijä, yleislausekejäävi), Eija Stenberg

Palvelu- ja
tulevaisuuslautakunta
Aluehallitus

§ 6

15.05.2024

§ 128

27.05.2024

(yhteisöjäävi, Savonlinnan kaupunginhallituksen puheenjohtaja), Jouni Koskela (yleislausekejävi, Savonlinnan kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja), Jaana Strandman (yhteisöjäävi, Mikkelin kaupunginhallituksen jäsen), Oskari Valtola (yleislausekejävi; Mikkelin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja), Erkki Huupponen (yleislausekejävi; Pieksämäen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja) ja Tommi Vehmala (yleislausekejävi; Kangasniemen kunnanvaltuuston puheenjohtaja).

Esteilmoitukset hyväksyttiin ja esteelliset poistuivat kokouksesta.

Merkitään, että esteellisenä poistuneiden tilalle saapuivat Eija Stenbergin henkilökohtainen varajäsen Ari Hartonen, Jouni Koskelan henkilökohtainen varajäsen Heli Järvinen, Oskari Valtolan henkilökohtainen varajäsen Ari Hänninen ja Jaana Strandmanin henkilökohtainen varajäsen Kirsi Visunen.

Merkitään, että kokouksesta kokonaan poistuivat Jaana Strandman, Jouni Koskela, Oskari Valtola, Eija Stenberg, Janne Laine ja Tommi Vehmala.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko 10.46-10.51.

Merkitään, että konsernipalvelujen toimialajohtaja selosti asiaa kokouksessa ja vastasi aluehallituksen esittämiin kysymyksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto

Aluehallitus

§ 129

27.05.2024

Otto-oikeuskelpoisten päätösten käsittely

Aluehallitus 27.05.2024 § 129

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 33 §:n mukaan aluehallitus voi käyttää otto-oikeutta alaiensa viranomaisten päätöksiin lukuun ottamatta laissa määrättyjä poikkeuksia, kuten yksilöön kohdistuvia päätöksiä.

Päätökset ovat nähtävillä kokouksessa.

Etelä-Savon hyvinvointialueen viranhaltijapäätökset löytyvät myös osoitteesta <https://etelasavonha.fi/eloisa/paatoksenteko/viranhaltijapaatokset/> ja toimielimien esityslistat ja pöytäkirjat löytyvät osoitteesta <https://etelasavonha.fi/eloisa/paatoksenteko/esityslistat-ja-poytakirjat/>.

Toimivalta: Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 97.1 §
Hallintosääntö § 33

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee tiedoksi toimielimien ja viranhaltijoiden päätökset ajalta 6.-20.5.2024 ja päättää olla käyttämättä otto-oikeuttaan.

Käsittely: Merkitään, että Jouni Koskela ilmoitti esteestä (yhteisöjäävi;

Aluehallitus

§ 129

27.05.2024

hankintapäätöksen (palvelualuepäällikkö, työikäisten palvelut 15.5. § 7) perusteella). Esteilmoitus hyväksyttiin ja Jouni Koskela poistui kokouksesta.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 12 Päätösluettelo, 06-20_05_2024

Aluehallitus

§ 130

27.05.2024

Tiedoksi saatettavat asiat

Aluehallitus 27.05.2024 § 130

535/00.02.01/2023

Aluehallitukselle tiedoksi seuraavat asiat:

- Omavalvonnan osavuosikatsaus 1-4 / 2024
- Hallintoriita-asia / Mikkelin Kotikaari ry (Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 862/2024, 12.4.2024, josta valituslupa ja valitus KHO:een 10.5.2024)
- Kooste Valviran ja Itä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksistä ja ilmoituksista koskien yksityisten sosiaali- ja terveyspalveluiden antamista (6.-20.5.2024)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (jälkikäteistarkistus, asiakasmaksumuutokset)

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös:

Asiat merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 13 Omavalvonnan osavuosikatsaus

Liite 14 Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 862/2024 12.4.2024 asiassa 3952023, Mikkelin Kotikaari ry_

Aluehallitus

§ 130

27.05.2024

Numero Otsikko

Liite 15 Liite hallinto-oikeuden päätökseen, HOL valituslupa

Liite 16 Valitus 862-2024 10.5.2024.pdf

Liite 17 Kooste Valviran ja IS-Avin päätöksistä 06-20_5_2024

Liite 18 Lausunto ohjausjärjestelmä 27_05_2024 FINAL

Liite 19 Lausunto rahoituslaki 27_05_2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 115**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Oikaisuvaatimusoikeus Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Hyvinvointialueen viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös hyvinvointialueen jäsen.

Jos päätökseen voidaan muun lain nojalla hakea muutosta aluevalituksella, ei oikaisuvaatimusta koskevaa hyvinvointialueesta annetun lain 139 §:ää sovelleta.

Oikaisuvaatimusviranomainen Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Aluehallitus

Etelä-Savon hyvinvointialue

Mikkeli: Porrassalmenkatu 35–37, 50100 Mikkeli

Savonlinna: Keskussairaalantie 6, 57120 Savonlinna

Pieksämäki: Tapparakatu 1–3, 76100 Pieksämäki

Puhelinnumero: Vaihde 015 411 4100

Sähköposti: kirjaamo@etelasavonha.fi

Viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 09.00 - 15.00.

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja sen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Oikaisuvaatimuksessa on mainittava tekijän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi ja tieto siitä millä perusteella tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimus on allekirjoitettava, paitsi jos oikaisuvaatimuksessa on tiedot tekijästä, eikä oikaisuvaatimuksen alkuperäisyyttä ja eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä viraston aukioloaikana.

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, arkilauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimus voidaan tehdä seuraavana arkipäivänä.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Muutoksenhakuohje Päätöksestä ei saa tehdä hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan koskee pykälä: § 116, § oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain 117, § 118, § 119, § 120, § valmistelua tai täytäntöönpanoa.

121, § 122, § 123, § 124, §

125, § 126, § 127, § 128, §

129, § 130

Muutoksenhakukieltojen

perusteet